

ESTRUCTURA DEL GUIÓ

1. Título

1. Introducción al podcast

- Saludo corto que nos represente
- Música

2. Presentación

- Presentar a los invitados/ colaboradores
- Breve explicación de porqué están colaborando/ si tienen algo que ver con el caso

Cas:

Avui, en aquest el nostre podcast, parlarem del cas de “La vampira de Barcelona”, Enriqueta Martí.

Ens situem a la Barcelona de finals del S.XIX principis del S.XX. Aquesta barcelona es trobava fortament fragmentada per les lluites entre estaments socials: la burgesia, el poder i els treballadors, dites lluites generades per la precarietat i l'augment de la resistència Anarquista. Així mateix hi havia una gran desigualtat dins la població agravada per les conseqüències que deixaven epidèmies com la Tuberculosi.

Dintre d'aquest context succeeix el nostre cas.

Enriqueta Martí i Ripoll, més coneguda com Enriqueta Martí, va néixer el 2 de febrer de 1868 a Sant Feliu de Llobregat, primera filla de Pablo Martí i Pons i Eulàlia Ripoll i Pahisa. Aquesta dona va passar a la història com una de les més grans assassines catalanes, rebent el nom de “La vampira de Barcelona”, fent referència a les dones que segrestaven i assassinaven nens per realitzar ungüents i pocions màgiques a partir de la seva sang, grassa i cabells amb la fi de crear cures a diverses malalties. Ungüents comunament adquirits per persones de l'alta societat.

De la vida d'Enriqueta, abans del crim que la va portar a presó, se sap que als 15 anys s'en va anar a viure a Barcelona on va començar a treballar de minyona i serventa, poc després a causa de la insuficiència de diners va entrar al món de la prostitució. Anys després, quan tenia 27 anys, es va casar amb el pintor Joan Pujaló, el 5 de gener de 1895, amb qui va estar casada 11 anys. Aquest matrimoni ha sigut descrit com infeliç, ple de baralles, culpades a la seva actitud mentidera i impredecible i les seves constants visites a cases de “mala vida”. Encara i així van arribar a tindre un fill que desgraciadament va morir per desnutrició als 10 mesos, aquest fet segons el seu propi marit la va pertorbar. Tot i així el matrimoni no va sobreviure i al 1906 es van separar.

Abans del crim principal d'aquest podcast també hi van haver-hi altres incidents. Al 1908 se la va acusar de robatori i de segrest del nen Benedicte a la seva cunyada María. Més tard, entre el 1909 i el 1910, va ser detinguda per corrupció de menors de 5 a 16 anys al Carrer Minerva a causa d'una jove de 17 anys, Amelia Ballo, que uns anys enrere havia ficat dins del món de la prostitució. Encara així, va tindre sort i nova enfrontar cap judici ja que una persona important dins la societat Barcelonesa va interferir i Enriqueta va ser deixada en llibertat.

Una de les característiques a destacar de la vida d'Enriqueta es la doble vida que portava. Era ben conegut a la ciutat de Barcelona que Enriqueta pels dematins caminava pels carrers fent-se passar per mendiga, visitant convents, parròquies i centres d'acollida amb la fi de demanar ajut econòmic. Així mateix per les tardes i les nits se la podia veure passejant lluint costosos vestits, barrets i perruques i frequentant llocs com el Teatre del Liceu o el Casino de l'Arrabassada.

A partir d'aquí passem al nostre cas. El 10 de febrer de 1912, al Carrer Sant Vicenç, desapareix la nena de 5 anys Teresa Guitart Congost. Segons narren els fets, Ana, mare de Teresita, es va parar a xerrar amb una veïna just d'avant casa seva i en un moment va deixar anar la mà de la nena creient que aquesta pujaria al pis, però, quan ella va arribar al domicili no va trobar cap rastre de la criatura.

Teresa va estar desapareguda durant 15 dies els quals la policia va estar demanant qualsevol ajuda que poguessin aportar els vianants, fins al punt de oferir una recompensa a qualsevol que trobes informació important de la nena.

No va ser fins un dimarts de 1912 on la policia va rebre notícies de Teresa. Claudia Elías, veïna de Enriqueta, avisa a la policia uns dies després d'haver vist per la finestra del seu pis a dos nenes amb el cap rapat assomant-se desde el finestral de la vivenda d'Enriqueta.

El testimoni de Claudia explica com després veure a les dues nenes Enriqueta Martí va assomar-se al finestral i les va ficar dins del pis. Quan la señora Claudia li va preguntar si aquestes nenes eren filles seves Enriqueta va tancar el finestral sense mediar paraula.

Aquesta estranya interacció la va comentar amb un altre veí de la comunitat, compartint-li la teoria de si alguna d'aquelles nenes podia ser la desapareguda Teresa Guitart, fins que finalment van prendre la decisió d'avisar les autoritats.

D'aquesta manera la policia es va presentar a la porta del domicili d'Enriqueta, aconseguint entrar amb l'excusa d'haver rebut queixes per un problema de gallines, ja que era molt comú que la gent hi tingues dins les cases.

Dins del domicili, situat al Carrer de Ponent nº 29, van trobar dues nenes de 5 anys aproximadament, a més del pare d'Enriqueta un home en aquell moment de 88 anys.

La primera nena es va presentar amb el nom d'Angelita i va confirmar ser filla d'Enriqueta. La segona es va presentar com "Felicidad" fins que la policia va qüestionar la seva identitat com l'infant desapareguda, que va ser quan ella va confirmar la seva identitat com Teresa Guitart, explicant com el nom de "Felicidad" l'hi havia sigut designat per Enriqueta, testificant com la mateixa li havia dit "desde aquest moment, en aquesta casa, el teu nom serà Felicidad i jo seré la teva mare".

Teresa, als interrogatoris de la policia, també va testificar com Enriqueta havia intentat convèncer-la d'anar-se amb ella dient-li "Vina, bonica, vina. Que tinc dolços per a tu".

Quan Teresa va ser conscient de que l'estava allunyant de la seva mare va intentar fugir però Enriqueta li va cobrir el cap amb un mocador negre i se la va emportar.

Als interrogatoris d'Angelita la nena va testificar com abans de que arribés Teresa a la casa hi havia hagut un altre nen anomenat Pepito i explicava com la propia Angelita una nit s'havia aixecat del llit i havia vist com la seva mare "agafava a Pepito, el posava sobre la taula del menjador i el matava amb un ganivet, jo em vaig tornar al llit i em vaig fer la dormida". Quan li van preguntar sobre el paper de Pablo Martí, pare d'Enriqueta, la noia va testificar que l'home***

A partir d'aquí la policia va detenir a Enriqueta i es va començar a inspeccionar la casa. Al domicili van trobar més horrorosos secrets del dia a dia d'Enriqueta que ella amagava de l'ull públic. Es va trobar una sala plena de mobles cars que desentonaven amb la resta de sales descuidades, a més d'una gran quantitat de vestits de nen i nena, perruques, vestits confeccionats etc. i una de les pistes més impactants del cas, cartes. Aquestes cartes estaven escrites en un llenguatge clau, ple de contrasenyes, inicials i firmes irrecognoscibles, a més d'una llista de noms que pertanyien, suposadament, a gent de l'alta societat catalana. Totes aquestes persones que formularien a les cartes serien gent que s'aprofitava dels serveis que venia Enriqueta, ja fos els ungüents que realitzava o la prostitució de menors.

A la cuina es va trobar una bossa amb un vestit de nen i un ganivet ensangrentat, confirmant el testimoni d'Angelita, a més de una altra bossa plena de roba bruta, pots de sang i grassa humana i una gran quantitat de de ossos, com costelles i clavícules, que pertanyien a un número de 30 nens. Es va determinar que aquests ossos havien estat cremats per poder extreure la grassa del cos.

Además del domicili del Carrer de Ponent les autoritats també van registrar altres domicilis a nom d'Enriqueta Martí com al Carrer Picalqués, al Carrer Tallers o al Carrer Jocs Florals, on van trobar més restes d'ossos de menors d'entre 3 i 8 anys i cabelleres rosses de nenes.

A l'interrogatori d'Enriqueta la culpable, en un principi, es va presentar com Enriqueta Marina en comptes de Martí, però després de que la policia questionés la seva identitat va acabar confirmant ser Enriqueta Martí.

En el seu testimoni va explicar que ella havia trobat a Teresa perduda i famèlica pels carrers de Barcelona i que havia escollit emportar-se-la a casa, explicació que va ser denegada i taxada com a mentira després del testimoni de Teresa. De cara a les proves sobre les restes humanes Enriqueta va explicar se curandera i haver utilitzat restes humanes de nens per confeccionar remeis mèdics.

Durant els interrogatoris de Enriqueta va aparèixer el seu exmarit Joan Pujaló que va al·legar com Enriqueta tenia una actitud mentidera per naturalesa i com Angelita no era filla seva sinó que era filla de la cunyada d'Enriqueta, María, que havia nascut al 1906 i havia desaparegut al 1909 mentre estava sota el càrrec de la nodrissa Antonia Moral.

Poc abans de que empresonessin a Enriqueta la culpable va demanar que si a ella l'havien de pujar al patíbul, que amb ella també pujessin els demes culpables, referint-se als noms de la llista. Tot i així la gent que hi havia a la llista mai va ser jutjada, ni tan sols es van fer públics els seus noms, a causa de el gran poder que exercien a la societat.

Enriqueta va acabar sent empresonada a la presó Reina Amalia del Raval, sense haver tingut un judici previ, i un any després va morir, no a causa d'una pallissa o enverinament com diuen els rumors, sinó per un càncer d'úter. D'aquesta manera donant-li un final a una historia de terror que segueix voltant els carrers de Barcelona fins un segle després.

5. Final

Després d'haver estudiat el cas nosaltres hem arribat a les nostres pròpies conclusions i teories. Creiem que Enriqueta Martí sí va ser culpable dels segrestos de Teresita Guitart i de la nena Angelita, de la mateixa manera que sí que portava un negoci de prostitució de menors, ja que es poden trobar proves fefaents sobre aquest crims, tot i així, també creiem que Enriqueta Martí va ser utilitzada com a cap de turc per poder tenir una culpable a la que atribuir part dels segrestos sense resoldre que tenia la ciutat de Barcelona. Part d'aquesta teoria ve influenciada pel fet de que mai s'ha arribat a confirmar al 100% que els restes biològics trobats fossin humans, lo que ens porta a la idea de que les autoritats van poder mentir sobre els restes biològics, que podrien haver sigut d'animals, amb la fi de que si deien que eren de nens podien atribuir les restes a la resta de nens desapareguts, sense la necessitat de trobar més culpables. D'aquesta manera culpant a Enriqueta de més crims dels que realment havia realitzat.

- Despedir a los colaboradores y oyentes.
- Dirección web o contacto para más información

LLamada a la acció* Pedir a los oyentes que colaboren, pueden preguntar y responder en directo, pueden llamar o valorar el capítulo.